

Ημ/νία: 25/07/2016

Α. Π.: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/229346/1643

Απάντηση στο έγγραφο: ΥΠΠΟΑ/ΑΤΝΠΚΕ/229346/1643

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΥ
ΚΑΙ ΑΘΛΗΤΙΣΜΟΥ
ΑΥΤΟΤΕΛΕΣ ΤΜΗΜΑ
ΝΟΜΟΘΕΤΙΚΗΣ ΠΡΩΤΟΒΟΥΛΙΑΣ
& ΚΟΙΝΟΒΟΥΛΕΥΤΙΚΟΥ ΕΛΕΓΧΟΥ**

Ερ. Φ.: 378

26 Ιουλ, 2016

Ταχ. Δ/ση: Μπουμπουλίνας 20-22
Ταχ. Κώδ : 106 82
Τηλέφωνο : 2131322-362, 363, 368
Fax : 210-82.01.426
Email : tmnpke@culture.gr

ΠΡΟΣ: Βουλή των Ελλήνων
Δ/ση Κοινοβουλευτικού Ελέγχου
Τμήμα Ερωτήσεων
ΚΟΙΝ: 1. Βουλευτή κ. Ιωάννη Ανδριανού

Θέμα: Απάντηση στη με αριθμό πρωτοκόλλου 6879/8.7.2016 Ερώτηση με θέμα:
«Ανάγκη άμεσης έναρξης έργων συντήρησης του Μητροπολιτικού Ιερού Ναού του Αγίου Γεωργίου και αποκατάσταση του ενετικού κτιρίου στο Ναύπλιο».

Σε απάντηση της με αριθμ. πρωτοκόλλου 6879/8.7.2016 Ερώτησης του Βουλευτή κ. Ιωάννη Ανδριανού και σύμφωνα με τα στοιχεία που έθεσαν υπόψη μας οι αρμόδιες Υπηρεσίες μας, σας γνωρίζουμε τα εξής:

Ο Ναός του Αγίου Γεωργίου χρονολογείται στον 16^ο αι. και πρόκειται για οθωμανικό τέμενος που μετατράπηκε σε χριστιανικό ναό κατά την β' Ενετοκρατία με παράλληλη επιμήκυνση προς τα ανατολικά. Ακολούθησαν δύο ακόμη διαδοχικές εναλλαγές στην λατρευτική χρήση του, η πρώτη κατά την περίοδο της β' Τουρκοκρατίας και η δεύτερη αμέσως μετά το 1821. Η νεοκλασική προσθήκη που έγινε κατά το έτος 1834 στην δυτική του πλευρά περιλαμβάνει ισόγεια στοά ανοικτή στην πλατεία, νάρθηκα στον όροφο αυτής και μαρμάρινο κωδωνοστάσιο.

Το μνημείο ήδη από τον 18^ο αι. αντιμετωπίζει σημαντικά στατικά προβλήματα που οφείλονται κυρίως στις ωθήσεις που επιβάλλουν στους πλάγιους τοίχους οι καμάρες και ο τρούλος. Αυτά αντιμετωπίστηκαν με την κατασκευή δύο αντηρίδων στην νότια πλευρά και τεσσάρων ομοειδών στην βόρεια πλευρά κατά το μέσον του 20^{ου} αι. Για τον ίδιο λόγο επίσης κατά το μέσον του 20^{ου} αι. ενισχύθηκαν οι τέσσερις πεσσοί κυκλικής διατομής, που βρίσκονται στον κυρίως ναό και υποβαστάζουν τα τόξα και τους θόλους της στέγης. Η ενίσχυση περιελάμβανε την κατασκευή τεσσάρων ανεξάρτητων κατακόρυφων τοιχίων από σκυρόδεμα σε επαφή με κάθε έναν από τους πεσσούς, διατεταγμένα στις τέσσερις διευθύνσεις αυτών, Α, Δ, Β και Ν.

Από τότε και έως σήμερα δεν έχουν πραγματοποιηθεί ουσιαστικές επεμβάσεις συντήρησης στο μνημείο. Σήμερα ωστόσο παρουσιάζονται φθορές και βλάβες στα προαναφερόμενα τμήματα από σκυρόδεμα, όπως τμηματική καταστροφή της επιφάνειας, αποκάλυψη και διάβρωση οπλισμού, τοπικές αποκολλήσεις των τοιχίων από τους

πεσσούς. Επιπλέον υφίστανται προβλήματα φθορών στα τοιχογραφημένα τμήματα των οροφών οφειλόμενα κυρίως στην μέτρια ικανότητα στεγάνωσης που παρέχει η παλαιά κεράμωση. Παράλληλα εξακολουθούν να υφίστανται αρκετές ρωγμές σε θόλους που φανερώνουν ότι τα στατικά προβλήματα απαιτούν διαρκή παρακολούθηση, έλεγχο και σχεδίασμά για την αποτελεσματικότερη αντιμετώπισή τους. Η τοπική αποκόλληση και κατάπτωση επιχρισμάτων, όπως αυτή που σημειώθηκε πρόσφατα, εντάσσεται στα προαναφερόμενα προβλήματα διάβρωσης του οπλισμού των ενισχύσεων από σκυρόδεμα.

Με πρωτοβουλία της Εφορείας αρχαιοτήτων Αργολίδας, και της Περιφερειακής Ενότητας Αργολίδας συντάχθηκε μνημόνιο συνεργασίας μεταξύ του Υπουργείου Πολιτισμού και Αθλητισμού, της ΕΦΑ Αργολίδας, της Περιφέρειας Πελοποννήσου, της Αναπτυξιακής Εταιρείας ν. Αργολίδας (Α.Ε. Ο.Τ.Α.) και του Μητροπολιτικού Ναού Αγίου Γεωργίου για την σύνταξη μελέτης στατικής αποκατάστασης του Ναού. Την περίοδο αυτή το μνημόνιο συνεργασίας βρίσκεται στο στάδιο της υπογραφής από τα συμβαλλόμενα μέρη, ωστόσο η ομάδα μελέτης έχει ήδη ξεκινήσει το έργο της αποτύπωσης. Η έκταση και το είδος των επισκευών για την αντιμετώπιση των, προαναφερόμενων προβλημάτων, θα καθορισθεί από την μελέτη.

Το Ενετικό κτίριο βρίσκεται στη συμβολή των οδών Αγ. Γεωργίου και Παπανικολάου στην παλιά πόλη του Ναυπλίου και είναι χαρακτηρισμένο ως ιστορικό διατηρητέο μνημείο (Π.Δ.27-11- 1931, ΦΕΚ 415/Α/16-12-1931). Πρόκειται για εξαιρετικά σημαντικό κτίριο, από τα παλαιότερα του Ναυπλίου. Κτίστηκε την περίοδο της Β' Ενετοκρατίας και αρχικά πρέπει να λειτούργησε ως Scuola (έδρα αδελφότητας - συντεχνίας), ενώ από το 1832 χρησιμεύσε περιστασιακά ως σχολείο. Έκτοτε άλλαξε αρκετές φορές χρήση.

Το τριώροφο οικοδόμημα σε σχήμα Γ έχει εσωτερική τριγωνική αυλή που περιβάλλεται στο ισόγειο από ανοικτή στοά και στους ορόφους από αντίστοιχους πιθανότατα ανοικτούς αρχικά, κλειστούς διαδρόμους που επικοινωνούν με το αίθριο με τοξωτά ανοίγματα. Το ΒΔ άκρο του αιθρίου - αυλής κλείνεται από τη βάση πυργοειδούς παραρτήματος του ναού που αποτελεί την βάση κατεδαφισμένου μιναρέ, ενώ η βόρεια πλευρά της σχηματιζόμενης αυλής οριοθετείται από τον νότιο τοίχο του ναού του Αγίου Γεωργίου.

Ιδιοκτησιακά το κτίριο ανήκει στον Ι.Ν. Αγίου Γεωργίου. Παρά το γεγονός ότι εδώ και αρκετά χρόνια έχουν πραγματοποιηθεί ενέργειες για την παραχώρηση ή μακροχρόνια μίσθωση του κτιρίου στον Δήμο Ναυπλιέων, έως σήμερα δεν υπάρχει καμία ουσιώδης εξέλιξη. Εκ' μέρους του εκκλησιαστικού συμβουλίου δεν έχει πραγματοποιηθεί καμία ενέργεια στην κατεύθυνση της προστασίας του κτιρίου (έλεγχος, επισκευή ή συντήρηση) καθώς εκδηλώνεται διαρκώς η οικονομική αδυναμία του, ενώ παράλληλα ο δήμος Ναυπλιέων δεν έχει δυνατότητα ανάληψης έργου λόγω του ιδιοκτησιακού καθεστώτος. Επισημαίνεται ωστόσο ότι κατά το παρελθόν, κατόπιν ανάθεσης από τον Δήμο

Ναυπλιέων, το Ε.Μ.Π. στα πλαίσια εκπόνησης ολοκληρωμένου προγράμματος προστασίας της παλιάς πόλης του Ναυπλίου, εκπόνησε μελέτη αποκατάστασης του Ενετικού κτιρίου η οποία εγκρίθηκε με την υπ. αρ. πρωτ. ΥΠΠΟ /ΔΑΒΜΜ /30774π.ε./1230π.ε./ /19.04.2001 απόφαση του Υπουργείου Πολιτισμού. Πρόθεση του Δήμου ήταν να αποκατασταθεί το κτίριο και να στεγάσει το μουσείο της πόλης.

Το κτίριο εξ' αιτίας της χρόνιας εγκατάλειψης και απουσίας συντήρησης βρίσκεται σήμερα σε κακή κατάσταση καθώς έχει καταστραφεί η στέγη του και τα περισσότερα από τα εσωτερικά του πατώματα. Επιπλέον έχουν καταρρεύσει τμήματα από τους περιμετρικούς λιθόκτιστους τοίχους, με πρόσφατο το γεγονός της κατάρρευσης της βορειοανατολικής γωνίας της νότιας πτέρυγας στις 15.05.2013. Ύστερα από αυτό το γεγονός και μετά από έγκριση που χορήγησε η πρώην 25^η Εφορεία Βυζαντινών Αρχαιοτήτων., ο Δήμος Ναυπλιέων πραγματοποίησε κατά την περίοδο Ιουνίου 2013 επείγουσες εργασίες για την άρση επικινδυνότητας του Ενετικού κτιρίου. Σύμφωνα με αυτές τις εργασίες πραγματοποιήθηκε καθαίρεση ετοιμόρροπων τμημάτων, καθαρισμός από σαθρά υλικά, κατασκευή στεφανώματος και στερέωση λιθοδομών, τοποθέτηση ξύλινων δοκών για την υποστήλωση και την αντιστήριξη, κατασκευή ξύλινων διαφραγματικών πλαισίων κλπ. Οι εργασίες αυτές είχαν τον χαρακτήρα των άμεσων ενεργειών και δεν θα πρέπει να θεωρείται ότι εξασφάλισαν το κτίριο.

Όσον αφορά στην ένταξη του έργου σε νέο χρηματοδοτικό πρόγραμμα, αυτό πρέπει να είναι ώριμο, καθώς επίσης απαιτείται και έγκριση νέας μελέτης.

Κατά τα προηγούμενα έτη η καταργηθείσα 25^η Ε.Β.Α., φορέας προστασίας έως τον Οκτώβριο του 2014 των βυζαντινών και μεταβυζαντινών μνημείων Αργολίδας ενέταξε στο ΕΣΠΑ αρκετά από τα σημαντικότερα βυζαντινά και μεταβυζαντινά μνημεία της Αργολίδας, η αποκατάσταση των οποίων ήδη ολοκληρώνεται (Αγία Μονή Άρειας, Ακροναυπλία, Κάστρο Λάρισα Άργους, Ναός Ταξιαρχών Ερμιόνης, Βυζαντινό Μουσείο Άργους) ή βρίσκεται σε εξέλιξη (Μπούρτζι Ναυπλίου).

Ο Υπουργός
Πολιτισμού και Αθλητισμού
ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ ΜΠΑΛΤΑΣ

Εσωτερική Διανομή:

1. ΔΑΒΜΜ
2. ΔΣΑΝΜ
3. ΕΦΑ Αργολίδας

Η Προϊσταμένη του Τμήματος της Γραμματείας
Αρχείου και Ενημέρωσης Κρίτων

X. ΜΑΚΑ